

ölkəmizdə multikulturalizmin kökünün dərinə olmasından qaynaqlanır. Bu gün multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir və cəmiyyətin həyat tərzidir.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev bu gün ulu öndərin multikultural dəyərlərin qorunması və inkişafı ilə bağlı siyasətini uğurla davam etdirir. Dövlət başçısı IV Beynəlxalq Humanitar Forumda multikulturalizmin dünya üçün nə qədər vacib olduğunu ucadan bəyan etdi: “Multikulturalizmin müasir dünyada alternativ yoxdur. Belə ki, dünya dövlətlərinin əksəriyyəti çoxmillətlidir. Əgər multikulturalizm iflasa uğramışdırsa, onda onun alternativ nə ola bilər? Kifayət qədər aydındır: bu, diskriminasiyadır, rasizmdir, ksenofobiya, islamafobiya, antisemitizmdir.” Bu qənaət həm də onu sübut edir ki, Azərbaycan dövləti multikultural dəyərlərə əsaslanaraq, sabitliyin, xalqların birgə yaşayışının təmin olunmasında son dərəcə maraqlıdır

və bu, dövlət siyasətidir.

Təsadüfi deyil ki, 2014-cü ildə Prezident İlham Əliyevin xoş məramı ilə Azərbaycanda bütün dünya üçün nümunə olan Bakı Multikulturalizm Mərkəzi yaradıldı. 2016-cı il isə Azərbaycanda “Multikulturalizm ili” elan olundu. Bu istiqamətdə həyata keçirilən silsilə və davamlı tədbirlər multikulturalizmin nəinki Azərbaycanda, eləcə də dünyada geniş təbliğ olunmasına, bu sahədə ölkəmizin qiymətli təcrübəsinin xalqlar və ölkələr üçün nümunə kimi təqdim edilməsi işinə təkan verdi.

Birinci Vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondunun ayrı-ayrı ölkələrdə həyata keçirdiyi layihələr isə xalqımızın bu gün multikulturalizmə siyasi baxımdan nə qədər böyük önəm verdiyini, Azərbaycanın çoxmədəniyyətli ölkə olaraq dünya xalqlarının mədəniyyətinə və humanitar inki-

Dövlət, ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirsə, bir o qədər zəngin olur, çünki onların hər biri ümumdünya mədəniyyətinə və sivilizasiyasına öz töhfəsini verir.

Heydər ƏLİYEV
Ümummilli lider

şafına necə həssaslıqla yanaşdığını nümayiş etdirir. Eyni zamanda, bu layihələr Azərbaycan multikulturalizminin ölkə çərçivəsində qapalı inkişafını deyil, həm də dünyada dinlərin və mədəniyyətlərin müxtəlifliyi şəraitində çevik və maneəsiz fəaliyyət göstərməsini, bəşəri gərəkliliyini təcəssüm etdirir. Mehriban xanım Əliyevanın dünyaya bəyan etdiyi humanitar mesaj ölkəmizdə multikultural siyasətin məramını da aydın və konkret əks etdirir: “Öz mədəniyyətinə, öz tarixinə, öz ənənələrinə, öz əməllərinə hörmətlə yanaşan xalq, gərək eyni şəkildə fərqli

inanc azadlığına və insanların əqidə sərbəstliyinə verilən təminatın, dini obyektlərin təhlükəsiz, qarşılıqlı hörmət şəraitində fəaliyyətinin parlaq göstəricisidir. Bu gerçəklik bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan xalqı humanist dəyərlərə sadıqdır və multikulturalizm bizim üçün gündəlik yaşam tərzidir.

Azərbaycanda həyata keçirilən davamlı siyasət multikulturalizmin bir kampaniya olmayıb, dövlətimizin milli, mənəvi, ümumbəşəri dəyərlərə söykənən müvafiq kursunun mahiyyətindən irəli gəlir. Əsaslı məhz ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən

❑ **Qədim insan məskənlərindən biri olan Azərbaycanda minilliklər boyunca xalqımızla yanaşı, bir çox etnosların nümayəndələri də məskunlaşıb və günümüzədək yaşayıblar. Keçmişin dərinliklərindən baş alıb gələn tarixi vərəqlədikcə bu diyarda müxtəlif toplumları və inancları bir araya alan multikultural ənənələrin qədimliyinə və zənginliyinə bir daha əmin olursan. Bu gün isə Azərbaycan nəinki humanizm prinsiplərinə sadıq, tolerant və multikultural ölkə kimi tanınır, həm də bu coğrafiyanın nadir multikulturalizm siyasəti dünya dövlətləri üçün nümunə təşkil edir.**

Müstəqil Azərbaycan dövlətində multikultural dəyərlərə sadıqlığın dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırılması ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Dövlət müstəqilliyinin ilk illərində keçmişin bəşəri dəyərlərinə biganə və neqativ münasibət yarananda xalqın tələbi ilə hakimiyyətə qayıdan ulu öndər Azərbaycanın tarixən sahib olduğu tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrini də hüquqi və siyasi müstəvidə yenidən bərpa etdi.

Dünya siyasətinin

nəhənglərindən sayılan, global məsələlərin həllində müstəsna zəkası ilə nüfuz qazanan müstəqil dövlətimizin qurucusunun təşəbbüsü və iradəsi ilə gerçəkləşdirilən tədbirlərlə Azərbaycanda yaşayan milli azlıqların dilinin, adət-ənənələrinin qorunub saxlanılmasına və inkişaf etdirilməsinə siyasi-hüquqi zəmin yaradıldı. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsində irqindən, dinindən, dilindən asılı olmayaraq hər kəsin, eləcə də hər bir toplumun hüquq

və azadlıqlarına təminat öz əksini tapmışdır. Haqlı olaraq, ümummilli liderin adı müstəqillik epoxasına Azərbaycanda siyasi multikulturalizmin yaradıcısı və təminatçısı kimi yazıldı.

Müasir, qloballaşan dünyada, siyasi mühitdə gedən ziddiyyətli proseslər, ayrı-ayrı xalqlara göstərilən aşağılayıcı münasibət, islamafobiya, ksenofobiya və digər bu kimi cərəyanlar ümumbəşəri faciələrin əsasını təşkil edir. Belə bir dövrdə Azərbaycanda tolerantlığın yüksək şəkildə inkişafı, sabitliyin qorunub saxlanılması, xalqlar arasında bərabərliyin mövcudluğu

Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunda tolerantlıq və multikultural dəyərlər

mədəniyyətlərə də, fərqli tarixə də hörmətlə yanaşsın.”

Ölkəmizdə mədəniyyətlərin və dinlərin yanaşı mövcudluğu, qarşılıqlı şəkildə inkişafı və bu ənənəvi mühitin qorunub saxlanılmasının nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda müsəlman, xristian, yəhudi icmalar arasında tolerantlıq və dostluq münasibətləri yüksək səviyyədədir. İslami dəyərlərə hörmətin timsalı olaraq yaradılan Heydər məscidi, Şəkidə bərpa olunan Qafqazın ilkin xristian abidəsi Alban məbədi, digər kilsə, sinaqoq və ibadət xanalar ölkədə dini

qoyulan bu siyasətin çağdaş cəmiyyətimizdə dayaqları da möhkəmdir. Azərbaycanın əsrlər, minilliklər boyunca yaradıb-yaratdığı bu nadir mühit gələcəkdə də qorunub saxlanacaq, daim kamilləşəcəkdir. Xalqımız multikulturalizm ənənələrinə daim sadıq qalacaq və bu bəşəri dəyərə həmişə öz töhfəsini verəcəkdir.

Aytən MİRZƏYEVA,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında Dövlət
İdarəçilik Akademiyasının magistri